

Председник Београдског форума за свет равноправних Живадин Јовановић водио је 2. јуна 2011. дужи разговор са новинарком скопског дневног листа „Дневник“ Иваном Костовском.

И. К.: Како коментаришете идеје о подели Косова и Метохије?

У најмању руку, су проблематичне. Политички значе одустајање од резолуције СБ 1244 која Космет третира као интегрални део Србије. Личе на „спиновање“ јавности. И када би биле оствариве, тешко да би довеле до одрживог решења и стабилности. И у другим деловима Балкана, има идеја за „разграничењима“.

И.К. Управо тога се боје и власти у Македонији, да би Албанци у Западној Македонији такође могли да затраже поделу или „разграничење“, а онда од Македоније не би остало ни слово „М“?

Ж.Ј. И треба да се боје и то од момента када су званично признале отцепљење Косова, када су границу са Србијом „обележиле“ као границу са Косовом. Тиме су извршиле саморањавање. Знале су да је то само прва фаза у остваривању концепта „Велике Албаније“ који обухвата и Западну Македонију.

И.К. Да ли идеја о подели Космета потиче из Београда, или са стране?

Ж. Ј. У доба СФРЈ било је таквих идеја од појединих политичара у Србији. Било је то посве друго време. Ове, садашње, лично, не верујем. Пратећи логику понашања данашње власти, не искључујем да је идеја подметнута. Шта је прави циљ – стварна подела територије или још веће понижавање Србије да би се сагласила са отимањем Космета, остаје да се види.

И.К. Да ли је руководство Србије „кооперативно“ по питању Косова да би убрзало чланства у ЕУ?

Ж.Ј. Могуће је да оно тако рзонује. Међутим, Космет је вековни проблем и не може се решити преко колена, нити због журбе ка ЕУ. Апсолутно је погрешно када се решавање тог проблема везује за односа Србије и ЕУ. Космет је изван и изнад тог оквира. Погубна је теза да је Србија „талац Косова“ и да се наметнуто решење мора прихватити ради учлањења, инвестиција, запошљавања – „бољег живота“. Космет није монета у „дилу“ са комесарима из Брисла. Дипломатија СФРЈ је почетком 90-тих (Будимир Лончар) избацила тезу да „ЕЗ нема алтернативу“ у решавању југословенске кризе. Познато је какву је улогу одиграо механизам ЕЗ под командом Дитриха Геншера и шта је ко од тога добио.

И.К. Истичете значај резолуције СБ УН 1244. Има мишљења да је та резолуција била превара?

Ж.Ј. Ко је кога преварио – Савет безбедности УН - Србију (СРЈ), међународну заједницу, или владе демократских држава Запада - Слободана Милошевића, или потоње српске лидере, све до данашњих? Ова „теорија преваре“ није прихватљива, врло је штетна. Резолуција СБ 1244 има трајни значај за заштиту интереса Србије, слично значају Дејтонског споразума за мир у БиХ, или Охридског споразума за Македонију. То је одлука најважнијег органа за заштиту мира и безбедности у свету. Њена садржина, посебно, гаранција суверенитета и територијалног интегритета Србије и статус Космета као суштинске аутономије у оквиру Србије, представљају велику бригу за Албанце и њихове заштитнике. Пошто знају да Савет безбедности тешко може постићи иконсенсус сталних чланица за њено укидање, они подмећу „кукавичје јаје“ вршећи притисак да се Београд сам одрекне те гарнције. Подривање њене важности у јавности, виде као прву, надајмо се, неуспешну фазу.

И.К. А преговори Београд - Приштина?

Ж.Ј. Циљ Србије треба да буде компромис у оквиру резолуције СБ 1244. Дакле, питање статуса, као најважније, за Србију је и даље отворено и кад тад мора доћи на дневни ред. Важно је да садашња власт, због журбе ка ЕУ, не ускрати могућност и право онима који долазе после ње да решавају то питање компромисом, у складу са општеприхваћеним нормама. Владе на Западу и даље су једнострано сврстане уз

сепаратистичко вођство Албанаца. Јасно је да то, слично као у Рамбујеу 1999. и Бечу 2006, чини Албанце незаинтересованим за било шта осим да преговоре искористе као „технологију“ за долажење до признања. Са становишта интереса трајног мира и стабилности, боље је неко време имати и „замрзнути конфликт“ него наметнуто решење, или привид решења.

И. К. Шта су ваша запажања о региону?

Ж. Ј. Подручје бивше Југославије, не користи довољно своје потенцијале за сарадњу и развој. Треба да се ослободи комплекса инфериорности. Наше владе, уместо што непрекидно очекује шта могу добити од ЕУ, САД, НАТО, и утркивања у додворавању, треба да се окрену себи, да покрену људске, економске, инфраструктурне и све друге ресурсе, да се међусобно економски повежу и да на тај начин заслуже поштовање и Запада и Истока.

(Скопски Дневник)